

Rozważania liturgiczne
na każdy dzień

Włodzimierz Zatorski OSB

Rozważania liturgiczne na każdy dzień

T. 3: Okres zwykły 1–11 tygodni

TYNIEC

WYDAWNICTWO BENEDYKTYNÓW

Projekt okładki: Andrzej Ciepłucha
Na okładce: Giotto, *Chrzest Chrystusa*
Opracowanie graficzne: Jan Nieć

Redakcja: Aldona Skudrzyk, Maria Łabno

Superiorum permissu: Opactwo Benedyktynów
L.dz. 235/2010, Tyniec, dnia 1.12.2010 r.
† Bernard Sawicki OSB, opat tyniecki

Imprimatur: Kuria Metropolitalna
Nr 3563/2010, Kraków, dnia 3.12.2010 r.
† Jan Szkodoń, wikariusz generalny
Ks. Kazimierz Moskała, wicekanclerz
O. Tomasz M. Dąbek OSB, cenzor

Wydanie drugie, rozszerzone – Kraków 2013

ISBN 978-83-7354-501-4

© Copyright by TYNIEC Wydawnictwo Benedyktynów
ul. Benedyktyńska 37; 30-398 Kraków
tel. +48 (012) 688-52-90; 688-52-95
fax +48 (012) 688-52-91
e-mail: zamowienia@tyniec.com.pl
www.tyniec.com.pl

Druk i oprawa:
TYNIEC Wydawnictwo Benedyktynów
druk@tyniec.com.pl

Spis rozważań

Rozważania na okres zwykły: 1–11 tydzień

1. Poniedziałek 1	13
1. Poniedziałek 2	15
1. Wtorek 1	17
1. Wtorek 2	19
1. Środa 1	21
1. Środa 2	23
1. Czwartek 1	26
1. Czwartek 2	28
1. Piątek 1	31
1. Piątek 2	33
1. Sobota 1	36
1. Sobota 2	38
2. Niedziela A	41
2. Niedziela B	45
2. Niedziela C	49
2. Poniedziałek 1	53
2. Poniedziałek 2	56
2. Wtorek 1	60
2. Wtorek 2	62
2. Środa 1	65
2. Środa 2	68
2. Czwartek 1	70
2. Czwartek 2	72
2. Piątek 1	74
2. Piątek 2	76
2. Sobota 1	78

2. Sobota 2.....	80
3. Niedziela A.....	82
3. Niedziela B.....	86
3. Niedziela C.....	89
3. Poniedziałek 1.....	93
3. Poniedziałek 2.....	95
3. Wtorek 1.....	98
3. Wtorek 2.....	100
3. Środa 1.....	102
3. Środa 2.....	105
3. Czwartek 1.....	107
3. Czwartek 2.....	110
3. Piątek 1.....	112
3. Piątek 2.....	114
3. Sobota 1.....	117
3. Sobota 2.....	119
4. Niedziela A.....	121
4. Niedziela B.....	124
4. Niedziela B.....	127
4. Niedziela C.....	130
4. Niedziela C.....	133
4. Poniedziałek 1.....	136
4. Poniedziałek 2.....	138
4. Wtorek 1.....	141
4. Wtorek 2.....	143
4. Środa 1.....	145
4. Środa 2.....	147
4. Czwartek 1.....	149
4. Czwartek 2.....	153
4. Piątek 1.....	155
4. Piątek 2.....	157
4. Sobota 1.....	159

4. Sobota 1	162
4. Sobota 1	164
4. Sobota 2.....	167
4. Sobota 2.....	169
5. Niedziela A.....	171
5. Niedziela A.....	174
5. Niedziela B	177
5. Niedziela C.....	180
5. Poniedziałek 1	184
5. Poniedziałek 2.....	186
5. Wtorek 1	188
5. Wtorek 2	190
5. Środa 1	192
5. Środa 2	194
5. Czwartek 1.....	196
5. Czwartek 2.....	199
5. Piątek 1.....	201
5. Piątek 2.....	205
5. Sobota 1.....	207
5. Sobota 2.....	211
6. Niedziela A.....	213
6. Niedziela B	216
6. Niedziela C.....	221
6. Poniedziałek 1	224
6. Poniedziałek 2.....	227
6. Poniedziałek 2.....	229
6. Wtorek 1	231
6. Wtorek 2	233
6. Wtorek 2	236
6. Środa 1	238
6. Środa 2	241
6. Czwartek 1.....	243

6. Czwartek 2.....	246
6. Piątek 1.....	249
6. Piątek 2.....	252
6. Sobota 1.....	253
6. Sobota 2.....	256
7. Niedziela A.....	259
7. Niedziela B.....	262
7. Niedziela B.....	264
7. Niedziela C.....	267
7. Poniedziałek 1.....	270
7. Poniedziałek 2.....	273
7. Wtorek 1.....	275
7. Wtorek 2.....	278
7. Środa 1.....	281
7. Środa 2.....	284
7. Czwartek 1.....	286
7. Czwartek 2.....	290
7. Piątek 1.....	292
7. Piątek 2.....	295
7. Sobota 1.....	297
7. Sobota 2.....	300
8. Niedziela A.....	304
8. Niedziela B.....	307
8. Niedziela C.....	310
8. Poniedziałek 1.....	313
8. Poniedziałek 2.....	315
8. Wtorek 1.....	319
8. Wtorek 2.....	322
8. Środa 1.....	324
8. Środa 2.....	327
8. Czwartek 1.....	330
8. Czwartek 2.....	332

8. Piątek 1.....	335
8. Piątek 2.....	337
8. Sobota 1.....	340
8. Sobota 2.....	343
9. Niedziela A.....	345
9. Niedziela B.....	348
9. Niedziela C.....	352
9. Poniedziałek 1.....	355
9. Poniedziałek 2.....	357
9. Wtorek 1.....	360
9. Wtorek 2.....	362
9. Środa 1.....	364
9. Środa 2.....	368
9. Czwartek 1.....	372
9. Czwartek 2.....	375
9. Piątek 1.....	377
9. Piątek 2.....	379
9. Sobota 1.....	382
9. Sobota 2.....	384
10. Niedziela A.....	386
10. Niedziela B.....	390
10. Niedziela B.....	393
10. Niedziela C.....	397
10. Poniedziałek 1.....	400
10. Poniedziałek 2.....	403
10. Wtorek 1.....	405
10. Wtorek 2.....	407
10. Środa 1.....	410
10. Środa 2.....	411
10. Czwartek 1.....	413
10. Czwartek 2.....	416
10. Piątek 1.....	418

10. Piątek 2.....	422
10. Sobota 1.....	425
10. Sobota 2.....	428
11. Niedziela A.....	431
11. Niedziela B.....	434
11. Niedziela C.....	437
11. Poniedziałek 1.....	441
11. Poniedziałek 2.....	444
11. Wtorek 1.....	446
11. Wtorek 2.....	448
11. Środa 1.....	450
11. Środa 2.....	452
11. Czwartek 1.....	454
11. Czwartek 2.....	456
11. Piątek 1.....	458
11. Piątek 1.....	460
11. Piątek 2.....	463
11. Sobota 1.....	465
11. Sobota 1.....	467
11. Sobota 2.....	469

Rozważania na uroczystości Pańskie

Uroczystość Trójcy Świętej A.....	475
Uroczystość Trójcy Świętej B.....	477
Uroczystość Trójcy Świętej C.....	480
Czwartek po Zesłaniu Ducha Świętego	
– Jezusa Chrystusa Najwyższego Kapłana A.....	483
Czwartek po Zesłaniu Ducha Świętego	
– Jezusa Chrystusa Najwyższego Kapłana B.....	487
Czwartek po Zesłaniu Ducha Świętego	
– Jezusa Chrystusa Najwyższego Kapłana C.....	491
Boże Ciało A.....	494

Boże Ciało B	496
Boże Ciało C	499
Boże Ciało, 1. ołtarz	501
Boże Ciało, 2. ołtarz	503
Boże Ciało, 3. ołtarz	505
Boże Ciało, 4. ołtarz	506
Najświętszego Serca Jezusa A	508
Najświętszego Serca Jezusa B	511
Najświętszego Serca Jezusa C	514
Niepokalanego Serca NMP	517

Rozważania na uroczystości, wspomnienia i święta

25 stycznia – Nawrócenie św. Pawła.....	523
26 stycznia – Świętych biskupów Tymoteusza i Tytusa	525
2 lutego – Ofiarowanie Pańskie	527
2 lutego – Ofiarowanie Pańskie	531
10 lutego – Świętej Scholastyki	533
10 lutego – Świętej Scholastyki	536
14 lutego – Świętych Cyryla i Metodego.....	540
22 lutego – Katedry św. Piotra Apostoła	544
22 lutego – Katedry św. Piotra Apostoła	548
4 marca – Świętego Kazimierza.....	550
4 marca – Świętego Kazimierza.....	554
14 maja – Świętego Macieja Apostoła	557
16 maja – Świętego Andrzeja Boboli.....	560
31 maja – Nawiedzenia NMP.....	563
11 czerwca – Świętego Barnaby Apostoła.....	567
24 czerwca – Narodzenie św. Jana Chrzciciela.....	570

1. Poniedziałek 1

Hbr 1,1–6

Mk 1,14–20

Czas się wypełnił i bliskie jest królestwo Boże. Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię (Mk 1,15).

W Ewangelii św. Marka jest to pierwsze zdanie wypowiedziane przez Pana Jezusa. Ono streszcza całe Jego orędzie. Oto nadszedł sposobny czas do nawrócenia, bo królestwo Boże jest obecne. Następna scena – powołanie pierwszych uczniów – staje się wzorem ludzkiej odpowiedzi na to Chrystusowe orędzie. Obie pary braci: Piotr i Andrzej oraz Jakub i Jan natychmiast rzucają wszystko i idą za Jezusem. Jeszcze nie znają całej Jego nauki i jej skutków, ale zawierzyli, pozostawili wszystko i wybrali więź z Jezusem. Taka jest prawdziwa odpowiedź na Chrystusowe wezwanie. Wiara jest wprawdzie i przede wszystkim zawierzeniem, przyłgnięciem do Osoby Jezusa, a w Nim do Boga. Jest ona odpowiedzią na Boże słowo.

Wielokrotnie i na różne sposoby przemawiał niegdyś Bóg do ojców przez proroków, a w tych ostatecznych dniach przemówił do nas przez Syna (Hbr 1,1).

Dotychczas Bóg przemawiał do ludzi przez proroków i przez wydarzenia. Teraz przemówił przez Syna. Jego Słowem staje się Syn, który stał się Człowiekiem. Jego zasadniczym orędziem nie są słowa wypowiedziane podczas trzyletniego nauczania, choć są one ważne i bez nich nie wiedzielibyśmy w ogóle, czego nas naucza. Jego słowem jest miłość do końca, wprawdzie przez wcielenie, czyli solidarność z nami, wejście z nami w zażyłą więź rodzinną. Staje się On naszym Goel, najbliższym krewnym, który bierze odpowiedzialność za nas. Potem wypeł-

nia obowiązek owego najbliższego krewnego w dziele odkupienia przez oddanie za nas swojego życia. Właśnie te dwa gesty: wcielenie i odkupienie są Jego słowem do nas skierowanym. Nie są to idee, nie jest to tylko jakiś mądry przekaz, ale miłość wyrażająca się w czynie. Na takie słowo prawdziwą odpowiedzią może być podobnie czyn z naszej strony. Tym czynem jest zawierzenie i pójście za Nim.

W liturgii, w którą wchodzimy, urzeczywistnia się taka „pełnia czasu”. Właśnie tutaj jak nigdzie „blisko jest królestwo”. Eucharystia też w sposób szczególny staje się sposobnością do naszej osobistej odpowiedzi i przemiany serca.

1. Poniedziałek 2

1 Sm 1,1–8

Mk 1,14–20

Ewangelia według św. Marka rozpoczyna się sceną chrztu Jezusa w Jordanie, po którym Pan Jezus poszedł na pustynię, gdzie doświadczył kuszenia:

Zaraz też Duch wyprowadził Go na pustynię. Czterdzieści dni przebył na pustyni, kuszony przez szatana. Żył tam wśród zwierząt, aniołowie zaś usługiwali Mu (Mk 1,12n).

Bezpośrednio potem następuje dzisiejszy fragment Ewangelii, który rozpoczyna się od informacji o aresztowaniu św. Jana Chrzciciela: *Gdy Jan został uwięziony, Jezus przyszedł do Galilei i głosił Ewangelię Bożą* (Mk 1,14). Jezus zaczyna zatem swoją działalność po aresztowaniu św. Jana. Inaczej jest natomiast w Ewangelii według św. Jana, która ukazuje niepokój uczniów Jana spowodowany tym, że uczniowie Jezusa chrzczą i ludzie idą do Niego (zob. J 3,26). Zatem Pan Jezus miał już swoich uczniów i zaczął działalność jeszcze przed aresztowaniem św. Jana. Niemniej było to jedynie przygotowanie do pełnej działalności, która rozpoczęła się dopiero po aresztowaniu św. Jana. Widać Jezus czekał, aż dopełni się posłanie św. Jana, aby się ujawnić i rozpocząć własną działalność. Jan miał przygotować Mu drogę i zapowiedzieć Jego przyjście. Do tego orędzia należało także aresztowanie i śmierć Jana, która następuje już w trakcie pełnej aktywności nauczycielskiej Jezusa.

Pierwsza wypowiedź Jezusa, która znajduje się w Ewangelii Marka, brzmi: *Czas się wypełnił i bliskie jest królestwo Boże. Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię* (Mk 1,15). Czas się wypełnił – to znaczy, że przepełniła się łaska i otworzył się czas sposobny (*kairos*); czas, w którym Bóg się przybliżył, inicjując,

otwierając swoje królestwo. Oto nadszedł czas łaski i trzeba się nawrócić, czyli przemienić swoje serce, otworzyć się na nową rzeczywistość, na królestwo Boże, które całkowicie zmienia sposób widzenia świata i jego sensu.

Z relacji św. Jana wiemy, że także inaczej niż w ewangeliiach synoptycznych wyglądało powołanie św. Piotra, Andrzeja, Jakuba i Jana. W Ewangelii według św. Marka otrzymujemy, podobnie jak w przypadku opisu początku działalności Pana Jezusa, pewne streszczenie, w którym pokazuje on właściwą odpowiedź, jaką powinien dać każdy z nas na wezwanie Jezusa: *I natychmiast zostawili sieci i poszli za Nim* (Mk 1,18). Wezwanie Jezusa jest najważniejszym orędziem w naszym życiu. Apostołowie pozostawiają nawet swoje rodziny: żony, dzieci, rodziców..., aby pójść za Jezusem. Dzisiaj radykalizm naszej odpowiedzi nie wyraża się w takiej formie. Ci, którzy idą radykalnie za Chrystusem, robią to jako wolne osoby, niezwiązane małżeństwem. Niemniej sam radykalizm odpowiedzi, po usłyszaniu wezwania, wymaga natychmiastowej zmiany życia, nawrócenia. Nie można za Jezusem iść na „pół gwizdka”, bo jest to wówczas oszukiwanie siebie. Nasza determinacja powinna przypominać determinację Anny, matki Samuela, która będąc bezdzietna, czuła się zhańbiona i nie uspokoiła się, dopóki nie otrzymała od Boga błogosławieństwa w postaci syna. Nie możemy się pogodzić z letniością naszej wiary. Jeżeli Jezus z Nazaretu jest prawdziwym Mesjaszem, to jedynie poważne podjęcie Jego wezwania stanowi prawdziwą na nie odpowiedź.

1. Wtorek 1

Hbr 2,5–12

Mk 1,21–28

Czym jest człowiek, że pamiętasz o nim, albo syn człowieczy, że się troszczysz o niego (Hbr 2,6 zob. Ps 8,5).

Odkrycie własnej godności otrzymanej w darze stało się podstawą prawdziwego poznania Boga. Tak było w historii narodu wybranego i tak jest w historii każdego z nas. „Chrześcijaninie, poznaj swoją godność” – wołał św. Grzegorz Wielki. Jeżeli nie odkrywamy własnej wielkości jako daru, jakiś smutek wypełnia nasze serce, a razem z nim żal i pretensje, które nie pozwalają się cieszyć życiem i patrzeć na nie z nadzieją. Psalmista, który odkrywa zdumiewającą wielkość człowieka, mówi: *mało co mniejszym uczyniłeś go od aniołów* (Hbr 2,7; Ps 8,6). Ale to zdumienie psalmisty nie dorównuje rzeczywistości, jaka objawiła się w pełni wraz z przyjściem Jezusa Chrystusa na ziemię. Człowiek został nazwany bratem Syna Bożego! Stało się tak, bo Bóg się uniżył, urodził jako człowiek, wszedł w jego historię i przez mękę krzyża został „ukoronowany chwałą i czcią”. I dlatego wszystko zostało Mu poddane. Godność braci Syna Bożego niepomiernie przerosła zdumienie psalmisty. Jest ona tak niewyobrażalna, że po dwóch tysiącach lat od tych wydarzeń ciągle jeszcze nie rozumiemy, co naprawdę wydarzyło się w Betlejem. Niemniej zdumienie nad tą tajemnicą powinno nieustannie nas pobudzać do wnikania w święte sprawy Boże. Syn Boży stał się człowiekiem po to, abyśmy zostali uświęceni, czyli wprowadzeni w krąg Bożej rodziny.

Pan Jezus pokazuje tę nowość swojej nauki całym sobą. W Ewangelii wszyscy się dziwią, *uczył ich bowiem jak ten, który ma władzę, a nie jak uczeni w Piśmie* (Mk 1,22). Nie sama

wykładnia prawdy Prawa i Pisma w ogóle, nie mądrość rad, jak człowiek ma postępować, ale moc przemieniająca jest istotą Jego nauki. *Wiem, kto jesteś: Święty Boży* (Mk 1,24) – woła duch nieczysty, bojąc się Jego mocy. Dlatego też Jego zasadniczym dziełem będzie zwyciężenie Złego. Całe nauczanie ma pokazać sens Jego działania. Pierwszy znak, którego Pan Jezus dokonuje, podobnie jak pierwsze słowa z Ewangelii według św. Marka, streszczają Jego dzieło: wyrzucenie duchów nieczystych, abyśmy mogli na nowo poznać całą prawdę o Bożym powołaniu i abyśmy za nim poszli. I tak jak On przyszedł do nas w ciele i w tym ciele całkowicie się z nami zsolidaryzował, tak i my mamy się z Nim całkowicie zjednoczyć przez tego samego Ducha i konkretne czyny.